

VÁLASZADÓ

2015/11. NOVEMBER

Kockázatos és megbízható adózók

Módosul a munka törvénykönyve

Időszakos elszámolású ügyletek

Könnyítések az iparűzési adóban

Kérdések és válaszok

ADÓ
2015

11

Kedves Olvasó!

Ha ősz, akkor adócsomag. Így van ez most is, jóllehet már az Országgyűlés nyári ülésszakán elfogadták a képviselők a 2016-ra szóló költségvetést és az adómódosításokat. Az akkori fogadkozást, hogy az idén már nem kell hozzányúlni az adótörvényekhez, nem sikerült teljesíteni, de ebben nincs semmi meglepő. Így szokott lenni a kormányváltások után nagy dérral-dúrral összehozott módosításokat követően is: rendszeresen kiderül, hogy nem hagyható ki a további kozmetikázás.

Elmaradt viszont az adózás rendjéről szóló törvény újrakodifikálása: új jogszabály helyett ezúttal mégis megelégedni látszik a törvényalkotás a javítgatásokkal, kiegészítésekkel. Az egyik legfontosabb változás, hogy komoly következményekkel – szankciókkal, illetve előnyökkel – jár, ha a NAV az adózót kockázatosnak, illetve megbízhatónak minősíti.

A nyári csomagban elfogadotthoz képest is tovább változik az általános forgalmi adóról szóló törvény; most elsősorban az időszakos elszámolású ügyletek és a csoportos adóalanyiság szabályai módosulnak.

Lesznek apróbb, de zsebbevágó módosítások a helyi adókról szóló törvényben is, például azzal, hogy a külföldön megfizetett útdíjak egy részével is mérsékelhető lesz az adóalap. Lesznek könnyítések a gépjárműadónál, a cégautóadónál, az illetékeknél, ezért érdemes átböngészni a módosításokat, hogy az adózó előnyére tudja időzíteni beszerzéseit. Sokan viszont majd attól lélegeznek fel, hogy nem kell bíbelődniük az adóbevallás idegőrlő részleteivel: átvállalja tőlük a NAV. Feltéve persze, hogy viszonylag szimpla bevallásról van szó. A katasok viszont ezúttal is okkal elégedetlenkedhetnek: kimaradt egy számukra fontos szabály tisztázása.

Kérdések és válaszok rovatunkba ezúttal a nyugdíjnöveléssel, a tagi kölcsönrel és a színháztámogatással kapcsolatos gyakorlati témákat válogattunk.

Így bünteti és jutalmazza majd a NAV a fekete és a fehér múltú adózókat

Fokozott szigor a rosszaknál, előny a jóknál, adó- és vámfizetési kötelezettségek nyilvántartása közös számlán, a kötelező adóellenőrzés megszüntetése végelszámol-

lásnál. Egyebek mellett ezeket tartalmazza az adózás rendjéről szóló törvénynek az Országgyűléshez beterjesztett módosítása.

Folyószámla-integráció, avagy a vámkötelezettségek elszámolása az adófolyószámlán A javaslat hatálya alá rendeli azoknak a fizetési kötelezettségeknek az elszámolását is, amelyek megállapítása, nyilvántartása, beszedése, végrehajtása, visszatérítése,

kiutalása vagy ellenőrzése a vámhatóság hatáskörébe tartozik. Továbbá a 43. § (1) bekezdést azzal egészíti ki, hogy az állami adó- és vámhatóság által adófolyószámlán nyilvántartandó adókötelezettségek között sorolja a vámot is.

A módosítás ezekkel a rendelkezésekkel megteremti a folyószámla-integráció lehetőségét. Így az eddig külön folyószámlán nyilvántartott adó- és vámfizetési kötelezettségek egy, közös folyószámára kerülhetnek.

Ezzel összefüggésben a javaslat az általános adóigazolás tartalmát is kibővíti. A NAV-tól kérhető általános adóigazolás tartalmazza majd:

- az adóhatóságnál fennálló adótartozást vagy az állami adó- és vámhatóságnál fennálló tartozást, vagy annak hiányát,
- a behajthatatlanság címén nyilvántartott, de el nem évült tartozást,
- a bevallási és adófizetési kötelezettség elmulasztását,
- a végrehajtásra vagy visszatartásra adott köztartozásokat.

Így az együttes adóigazolás megszűnik.

Az adózók minősítése: megbízható vagy kockázatos

Az adóhatóság eddig is minősítette az adózókat. A köztartozásmentes adózói adatbázis olyan közhiteles nyilvántartás, amelyet az adóhatóság vezet azokról az adózókról, akik megfelelnek a feltételeknek, köztartozásmentesek és kérték az adatbázisba történő felvételüket.

A javaslat szerint a jövőben az állami adó- és vámhatóság a cégjegyzékbe bejegyzett adózót vagy áfaregisztrált adóalanyt negyedévente fogja minősíteni megbízható, vagy kockázatos adózónak. Ez a minősítés már nem kérelemre, hanem hivatalból indul. Az adózók besorolása egyik, vagy másik kategóriába a negyedév utolsó napján fennálló adatok alapján történik. Az adóhatóságnak a minősítést a negyedévet követő 30 napon belül kell megtennie és az eredményről elektronikus úton értesítést kell küldenie az adózóknak. Ha az adózót korábban már minősítették, és a minősítésében nem történt változás, akkor az adóhatóság nem küld értesítést. Ám az adózó ilyen esetben is meggyőződhet arról, hogy a minősítése valóban nem változott. A minősítés a központi elekt-

adózána

A NÉLKÜLÖZHETETLEN SZAKPORTÁL

KIHAGYHATATLAN AJÁNLAT, FIZESSEN ELŐ MOST!

› MÉG IDEI ÁRON vásárolhatja meg éves előfizetését
› AKÁR 24 KREDITPONTOT szerezhet egy helyen

› Max-csomagunk MÁR A 2016-OS ADÓ-
ÉS TB-KÜLÖNSZÁMOKAT tartalmazza

CSÉGIJOG
SZÁMVITEL
MUNKAJOG
ADÓZÁS
TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS
RÉSZLETEK

ronikus szolgáltatórendszeren (az ügyfélkapun) keresztül lekérdezhető lesz.

A javaslat szerint az adózók minősítését először 2016 első negyedévet követően kell alkalmazni.

Az adózói minősítés ügyfélkapun keresztül lekérdezése először 2016 második negyedévet követően válik elérhetővé az adózók számára.

Ki lesz megbízható adózó?

A megbízható adózói minősítésnek több pozitív hatása is lesz, és nem kell hozzá teljesen tartozásmentes adófolyószámla – sem patyolatista adózó, akit az adóhatóság még soha nem bírságot meg. A törvényben meghatározott feltételeknek ugyanakkor együttesen meg kell felelni.

Az az adózó kaphat megbízható minősítést, aki

- legalább 3 éve folyamatosan működik, vagy legalább 3 éve áferegisztrált adóalany és
- a minősítés évében és az azt megelőző 5 évben:

- nincs a terhére megállapított olyan adókülönbözlet, amely az adóteljesítményének 3 százalékát meghaladja,

- nincs ellene az állami adóhatóság által indított végrehajtási eljárás, ide nem sorolva az átvezetést és a visszatartási jog gyakorlását,

- nem állt és nem áll csőd-, felszámolási, illetve kénysztörlesztési eljárás alatt,

- nem állt és nem áll a bevallási és adófizetési kötelezettség elmulasztása miatt adószám-felfüggesztés hatálya alatt,

- nem állt és nem áll adószámtörlesztés hatálya alatt,

- nem állt és nem áll fokozott adóhatósági felügyelet alatt, valamint

- a negyedév első napján nem rendelkezett 500 ezer forintot meghaladó nettó adótartozással,

- az állami adóhatóság nem szabott ki terhére több mint két alkalommal a minősítés évét megelőző 2 évben esedékessé vált mulasztási bírságot és

- nem minősül kockázatos adózónak.

Természetesen a feltételek vizsgálatánál a megbízható adózó minősítéshez nem kizáró ok, ha valaki még nem rendelkezik legalább 5 éves adózói múlttal. A szükséges idő az első feltételként megnevezett 3 év. Az 5 évnél rövidebb idővel rendelkező adózók esetén a feltételek fennállását az adóhatóság a működés megkezdésétől, illetve az áferegisztrált adóalanyiság kezdetétől vizsgálja.

A megbízható adózói minősítéssel járó kedvezmények

Akit az adóhatóság megbízható adózónak minősít, az különböző előnyökben részesülhet. A minősítéssel kapott pozitív megkülönböztetéssel az egyéb feltételek fennállása ese-

tén többek között az alábbi kedvezmények járnak:

a.) Az állami adó- és vámhatóság által végzett ellenőrzés időtartama nem haladhatja meg a 180 napot.

Ez a rendelkezés csak azokra az adózókra vonatkozóan lesz alkalmazható, akik az ellenőrzés teljes időtartamán belül folyamatosan megbízható adózónak minősülnek és az együttműködési kötelezettségüknek eleget tesznek, az ellenőrzést magatartásukkal nem akadályozzák.

b.) Ha a megbízható minősítéssel rendelkező adózó elmulasztja vagy hibásan teljesíti a bejelentési, bevallási, adatszolgáltatási kötelezettségét, akkor az állami adó- és vámhatóság mulasztási bírság kiszabása nélkül hívja fel a figyelmét a kötelezettség teljesítésére, illetve a hiba javítására.

a felhívás határidőt is tartalmaz majd, amelynek eredménytelen elmúlása esetén a mulasztási bírságot a megbízható adózóra is kiszabják.

c.) A megbízható adózói minősítés előnye, hogy az állami adó- és vámhatóság által kiszabható mulasztási bírság felső határa az általános szabályok szerinti mulasztási bírság felső határának felére csökken.

A mulasztást elkövető adózó csak akkor számíthat ilyen kedvezményre, ha a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában vagy a jogszabálysértés feltárásának (jegyzőkönyvezésének) időpontjában megbízható adózónak minősült.

d.) Kedvezményes mértékű az utólagos ellenőrzés alapján kiszabható adóbírság felső határa is.

A megbízható adózó terhére kiszabható adóbírság felső határa az általános szabályok szerinti felső határ fele lesz.

A kedvezményes mértékű adóbírság csak arra az adózóra vonatkozik, aki az utólagos ellenőrzés alá vont időszak egészében vagy az utólagos ellenőrzés megállapításairól szóló jegyzőkönyv keltének időpontjában megbízható adózónak minősült.

A javaslat kizárja az adóbírság ilyen kedvezményes mértékét, ha az adózó olyan mulasztást követ el – vagy ha az ellenőrzés olyan adóhiányt állapít meg –, ami miatt az adózó elveszíti a megbízható adózói minősítését.

e.) Az adóhatóság a megbízható adózó 10–500 ezer forint összegű tartozására évente egy alkalommal automatikusan 12 havi pótlékmentes részletfizetési kedvezményt engedélyez. A részletfizetés engedélyezése kétféleképpen történhet:

- Az adóhatóság negyedévente ajánlatot küld az automatikus részletfizetésre, amelyet az adózó a kézbesítést követő 8 napos

jogvesztő határidőn belül elektronikus úton visszaküldött nyilatkozatával fogadhat el.

- A megbízható adózó maga is kérelmezheti a pótlékmentes 12 havi részletfizetést a jogszabály feltételeinek megfelelően.

Bármelyik úton indul is az eljárás az automatikus részletfizetés engedélyezésére – kérelemre vagy az adóhatóság ajánlatának elfogadásával – az állami adó- és vámhatóság a kérelem vagy a nyilatkozat beérkezését követő 15 napon belül határozatot hoz, amelyet elektronikus úton kézbesít az adózó részére.

Ha a megbízható adózó az esedékes részlet befizetését nem teljesíti, akkor más adózókhoz hasonló módon elveszíti a kapott részletfizetési lehetőséget és a tartozása egy összegben esedékessé válik. További következmény, hogy az adóhatóság a fennmaradó tartozásra az eredeti esedékességtől késedelmi pótlékot számít fel.

Ki minősül kockázatos adózónak?

Eddig a minősítés kedvező oldalát láthattuk, most jöjjön a feketeleves. A kockázatos adózói minősítés értelemszerűen az adózókra vonatkozó hátrányokkal jár együtt. A minősítést megszerezni is „könnyebb”, mert elegendő a törvényi feltételek egyikének megfelelni.

Kockázatos adózónak minősül az a felszámolás, végelszámolás, kénysztörlesztési eljárás alatt nem álló, cégjegyzékbe bejegyzett adózó vagy áferegisztrált adóalany, aki

- a nagy összegű adóhiánnyal rendelkező adózók közzétételi listáján, vagy

- a nagy összegű adótartozással rendelkező adózók közzétételi listáján, vagy

- a be nem jelentett alkalmazottat foglalkoztató adózók közzétételi listáján szerepel, vagy

- akivel szemben az állami adó- és vámhatóság 1 éven belül ismételt üzletlezárási intézkedést alkalmazott.

A módosítás rögzíti, hogy az adózó csak abban az esetben minősülhet kockázatosnak, ha a feltételek 2016. január 1-jét követően állnak fenn.

A kockázatos adózói minősítéssel járó hátrányok

a.) Az ellenőrzés határideje 60 nappal meghosszabbodik, ha az adózó az ellenőrzés alá vont időszakban, vagy az ellenőrzés időtartama alatt kockázatos adózónak minősül.

b.) Ha a kockázatos adózót késedelmi pótlék terheli, akkor annak mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat ötszörösének 365-öd része.

Összehasonlításképp megjegyzendő, hogy a késedelmi pótlék mértéke az általa ►

nos szabályok szerint minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Így aztán nem mindegy, hogy az alapkamat kétszeresével, vagy ötszörösével kell-e pótlékokat számítani.

Azt egyébként a javaslat kifejezetten tartalmazza, hogy azon késedelmi pótlék tekintetében, amelyet az adóhatóság tartozik megfizetni a kockázatos adózók részére, az általános szabályok szerinti mérték az irányadó.

c.) Kockázatos adózói minősítés esetében akár szigorúbban megítélt és magasabb mértékű adóbírságra és mulasztási bírságra is lehet számítani. Ha az állami adó- és vámhatóság adóhiányt állapít meg vagy jogszabálysértést tár fel olyan adózónál, aki a jogszabálysértés feltételekét, illetve az adóhiány megállapításakor kockázatos adózónak minősült, akkor az eljárás során az adóbírság és a mulasztási bírság kiszabása nem mellőzhető. Ilyen esetben a bírság legacsonyabb mértéke az általános szabályok szerint kiszabható bírság felső határának 50 százaléka, a kiszabható mulasztási bírság felső határa pedig az általános szabályok szerint kiszabható mulasztási bírság felső határának 150 százaléka.

Ha az adóhatóság az adózót kockázatosnak minősíti, akkor a minősítés a minősítésre okot adó feltétel bekövetkezésétől számított 1 évig áll fenn.

A felszámolás, végelszámolás, kényszer-törlesztés alatt álló adózóra a jogkövetkezmények nem alkalmazandók, mindaddig, amíg az eljárás olyan fordulatot nem vesz, amely szerint az adózó nem szűnik meg, hanem tovább működik. Végelszámolásnál például elhatározza a további működését, felszámolásnál egyezséget köt. Ilyen esetekben a korábban kockázatos adózó minősítésének jogkövetkezményeit a működés újraindulásától ismét alkalmazni kell, amíg a törvény szerinti 1 év el nem telik. Az 1 éves időtartamba a felszámolás, végelszámolás, kényszer-törlesztési eljárás ideje nem számít bele.

A minősítés változása összeolvadás, beolvadás, különválás, kiválás és társasági-forma-váltás esetén

Összeolvadás és beolvadás esetén, ha bármelyik jogelőd kockázatosnak minősült, akkor az összeolvadással és beolvadással létrejött új társaság is kockázatosnak fog minősülni.

Megbízható adózónak csak abban az esetben minősülhet a létrejövő új társaság, ha minden jogelőd megbízható adózónak minősült.

Azaz a kockázatos minősítéshez elegendő

dő csak az egyik jogelőd kockázatos minősítése, a megbízható minősítéshez azonban az összes jogelőd megbízható minősítése szükséges.

Különválás, kiválás, illetve társaságiforma-váltás esetén a minősítés nem változik, a jogutód megtartja a jogelőd minősítését.

A minősítés vitatható

Ha az adózó nem ért egyet a minősítéssel, akkor a minősítéstől vagy annak elmaradásától számított 6 hónapon belül kifogást nyújthat be az állami adó- és vámhatóság-hoz.

A határidőt szigorúan be kell tartani, mert elmulasztása esetén igazolási kérelem benyújtásának helye nincs.

A kifogás eredménye kétféle lehet.

1.) Az állami adó- és vámhatóság határozathozatal nélkül a kifogásnak megfelelően módosítja az adózó minősítését. Ebben az esetben nem kap az adózó határozatot, csupán elektronikus úton értesítik a minősítésről.

2.) A kifogást az állami adó- és vámhatóság határozatban elutasítja.

Szigorodik az adóregisztrációs eljárás

Jelentős mértékben csökkennek az adótartozásokra vonatkozó értékhatárok, amelyek átlépése esetén az adóregisztrációs eljárásban az adóhatóság megtagadhatja az adószám megállapítását.

Az adóregisztrációs eljárás során jelenleg az adóhatóság vizsgálja a vezető tisztségviselőket, képviselőre jogosult tagokat, illetve az 50 százalékot meghaladó mértékű szavazati joggal vagy minősített többségű befolyással rendelkező tagok vagy részvényesek adózói múltját. Az új társaság csak akkor kaphat adószámot, ha a törvényben felsorolt személyek megfelelnek a feltételeknek és nem voltak például olyan társaság tagjai, vezető tisztségviselői, amely a bejegyzési kérelem napján 180 napja folyamatosan fennálló, a törvény szerinti adótartozással rendelkezik.

Míg most ez az értékhatár 15 millió forint, a legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező adózók esetében pedig 30 millió forint, addig a módosítás szerint ez a határ harmadára csökken és 5 millió, illetve 10 millió forint lesz.

Kiterjesztik azon személyek körét is, akiket az adóregisztrációs eljárás esetén az adótartozásra vonatkozóan vizsgálat alá vesznek. Míg korábban kft. és zrt. esetében csak az 50 százalékot meghaladó mértékű szavazati joggal vagy minősített többségű befolyással rendelkező tagot vagy részvényt vizsgálták, a jövőben ilyen személy hiányában a vizsgálatot valamennyi tag, részvényes esetében megteszik. Ha bármely tag vagy részvényes nem felel meg a feltéte-

leknek, akkor az adóhatóság megtagadhatja az adószám megállapítását.

Végelszámolás és a kötelező adóellenőrzés

A jelenlegi törvényi szabályozás szerint az adóellenőrzést még kötelező lefolytatni a végelszámolás alatt álló adózóknál. A javaslat megszüntetné ezt a gyakorlatot és a jövőben csak akkor lesz kötelező adóellenőrzést folytatni a végelszámolásnál, ha a végelszámolás alatt álló adózó kockázatos minősítésű.

Az szja-bevallást érintő javaslatok

A személyijövedelemadó-bevallás teljesítésének lehetőségeire vonatkozó rendelkezések új paragrafusban kapnak helyet.

A bevallási nyilatkozat:

Azok az adózók, akik kizárólag a munkáltatótól szerzett jövedelemmel rendelkeznek, sem adóalapra sem adóra vonatkozó kedvezményt nem vesznek igénybe és adójukról nem kívánnak rendelkezni (kivéve az 1+1 százalékot) szja-bevallási kötelezettségüket a munkáltatójuknak tett nyilatkozattal is teljesíthetik. A megtett nyilatkozat nem vonható vissza!

A bevallási nyilatkozatot az adóévet követő év január 31-éig kell megtenni. Ez a határidő jogvesztő, azaz ezt követően ilyen nyilatkozat már nem tehető.

A magánszemély a nyilatkozatban arról nyilatkozik, hogy a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott feltételeknek megfelel, és kéri, hogy adóját az állami adóhatóság állapítsa meg.

Nem kizáró ok, ha valakinek munkáltatója van. Ilyen esetben csak az egyik, általa választott munkáltatónál kell megtenni a nyilatkozatot.

A munkáltatónak február 12-éig a járulékbevallásában adatot kell szolgáltatnia azokról az adózókról, akik nála bevallási nyilatkozatot tettek.

Az adóhatóság 2016. május 20-áig adóhatósági adómegállapítást készít a munkáltató havi „járulékbévallásai” alapján, ami tulajdonképpen a személyijövedelemadó-bevallásnak felel meg.

A magánszemély részére az adó megállapításáról csak akkor küld határozat formájában értesítést az adóhatóság, ha adókülönbözetet állapít meg.

A határozat nem keletkeztet ellenőrzéssel lezárt időszakot és később az adó önellenőrzéssel módosítható.

Bevallás ajánlattételi eljárásban

Az adózók a jogszabályban foglalt esetben bevallási ajánlat elfogadásával is teljesíthetik szja-bevallási kötelezettségüket.

Azoknak az adózóknak, akik rendelkeznek ügyfélkapuval vagy a törvényben meg-

Topsoft Rendszerház Zrt.
1027 Bp., Kapás utca 11-15.
Telefon: 457-9200,
telefax: 457-9201,
e-mail: topsoft@topsoft.hu,
homepage: www.topsoft.hu

26 ÉVE TÖRETLENÜL ÜGYFELEINK SZOLGÁLATÁBAN!!!

**WINDOWS XP-, WINDOWS 7-, WINDOWS 8- KÖRNYEZETBEN
ORACLE és MS-SQL adatbázison, önálló gépen is.**

TOPINFO

Integrált vállalati információs rendszer

MODULOK

- Pénzügy – számvitel – tervezés – mérleg
- Elektronikus számlázás
- Termelés – kereskedelem – áruforgalom – készletkönyvelés – teljes körű termékdíj-kezelés
- Szerződés-nyilvántartás, archiválás
- Beruházás – tárgyeszköz-nyilvántartás
- Bér- és adóelszámolás, tb, munkaügy
- Gépkocsi-elszámolás
- Vezetői információ – kontrolling
- TOPDESK ügyfélszolgálati rendszer

az alábbi kapcsolódó célrendszerekkel kiegészülve:

- **EKAER:** Elektronikus Közúti Áruforgalmi Ellenőrző Rendszer magyarországi és EU-n belüli fuvarozóknak
- **PTGSZLA:** Készlettel összekötött online pénztárgép használatra kötelezettek részére
- **VEZÉNYLÉS:** Csoportos vagy egyéni munkaelrendelés, több havi munkaidő-keret elszámolása

WEBES ALKALMAZÁSOK

- webáruház,
- jelenlét-nyilvántartás, szabadságengedélyezés
- cafeteria
- számlalekérdezés
- vezénylés

Magas szintű követelmények, innovatív fejlesztés

határozott más elektronikus hozzáféréssel és nem kértek munkáltatói adómegállapítást, nem tettek bevallási nyilatkozatot, vagy munkáltatójuk nem vállalta a munkáltatói adómegállapítást, az adóhatóság elkészíti és az adóévet követő év március 15-étől elektronikus úton megküldi személyi jövedelemadó bevallási ajánlatát.

A bevallási ajánlat adatai javíthatóak, ki egészíthetők. A bevallási ajánlatot az adózó a javított, kiegészített adatokkal május 20-áig elektronikus úton fogadhatja el.

Az ajánlatot nem kötelező elfogadni, a bevallási kötelezettségnek az adóhatóság közreműködése nélkül önállóan is eleget lehet tenni.

**dr. Szeiler Nikolett ügyvéd,
adótanácsadó**

Munka törvénykönyve: kicsit több pihenőidő a munkavállalóknak

A munkavállalók foglalkoztatásával kapcsolatos garanciákat próbálja erősíteni a munka- és pihenőidőre vonatkozóan a munka törvénykönyvének parlament elé terjesztett módosítása az Európai Unió irányelvének megfelelően. A törvényjavaslat további pontosításokat fogalmaz meg a kialakult jogértelmezési bizonytalanságok feloldása érdekében.

Munkahely

A hatályos szabályok szerint, ha a munkavállaló munkahelyét a munkaszerződés nem rögzíti, akkor munkahelynek azt kell tekinteni, ahol a dolgozó a munkáját szokás szerint végzi. A törvénymódosítási javaslat szerint – mivel ez az információ a munkavállaló számára garanciális jelentőségű –, a munkáltató köteles a munka törvénykönyve (Mt.) 46. paragrafusa szerinti tájékoztatóban ezt is feltüntetni. Ez tulajdonképpen érdemi módosítást nem jelent, a jogviták elkerülését szolgálja.

Mentesülés a rendelkezésreállási és munkavégzési kötelezettség teljesítése alól

Az Mt. 55. paragrafusának (1) bekezdését a javaslat azzal egészítené ki, hogy mentesítő napnak minősülne az a munkanap is, amelyre a munkáltató szabadságot ad ki. Azaz nemcsak a munkaidő-beosztással azonos tartamra mentesülne a dolgozó, hanem a teljes munkanapra. A jelenlegi szabályok szerint az apát gyermeke születése

Toldozgatás, foltozgatás a pihenőidőre vonatkozó szabályokon

A munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK irányelvnek 3. cikke kimondja, hogy minden munkavállalót 24 órás időtartamonként 11 összefüggő órából álló minimális napi pihenőidő illeti meg. A 17. cikk (2) bekezdése ezzel összefüggésben úgy rendelkezik, hogy a 3. cikktől törvényben, rendelettel, kollektív szerződéssel, valamint szociális partnerek közötti megállapodással el lehet térni, feltéve, hogy eltérés esetén az érintett munkavállalónak megfelelő kompenzáló pihenőidőt biztosítanak vagy az érintett munkavállalókat megfelelő védelemben részesítik.

Ezt kellett tehát átültetni a hazai jogba. A hatályos Mt. 104. paragrafusa az irányelvvel összhangban kimondja, hogy a munkavállaló részére napi munkájának befejezése, valamint a következő napi munkakezdés között legalább 11 óra egybefüggő pihenőidőt kell biztosítani. A következő bekezdés azonban lehetővé teszi, hogy osztott munkaidőben, megszakítás nélküli, többműszakos, idényjellegű tevékenység keretében, valamint készenléti jellegű munkakörben foglalkoztatott munkavállaló számára csupán 8 óra napi pihenőidőt biztosítson a munkáltató.

Látható, hogy nem túl nagy az összhang. Az Európai Bíróság ítélezési gyakorlata alapján ráadásul egyenértékű kompenzáló pihenőidőként olyan munkavégzésmentes időszakot kellene biztosítani a munkavállaló részére, amelyen belül szabadon és zavartalanul használhatja fel az idejét, és amelyen keresztül semlegesítheti a munkának az egészséges és biztonságos munkavégzésre negatíván kifejtett hatásait. Ennek a pihenőidőnek ráadásul azt az időszakot közvetlenül kellene követnie, amelynek a kompenzálására szolgál. Ezt a gordiuszi csomót sikerülne most a kormánynak átvágnia.

A jogalkotó „forradalmi ötlete” abban nyilvánul meg, hogy előírná, abban az esetben, ha a munkavállaló számára a munkavégzést követően 11 óránál kevesebb pihenőidőt biztosít a munkáltató, akkora következő munkavégzést követő pihenőidőnek a hiányt kompenzálnia kell. Ez úgy valósulna meg, hogy a rövidebb és a hosszabb pihenőidő együttes tartamának 22 órának kellene lennie. Ezzel megvalósulna az a követelmény, hogy amit a munkáltató egy alkalommal a napi pihenőidő kötelező minimumából elvesz, azt a következő pihenőidőhöz hozzá kellene csapnia. Ezzel a megoldással a munkavállaló megfelelő pihentsége, valamint a jogsértési eljárás elkerülése is megoldható lenne.

A hatályos Mt. 105. paragrafusa kimondja, hogy a munkavállalót hetente 2 pihenőnap illeti meg. A heti pihenőnapok egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén egyenlőtlenül is beoszthatók. Munkaidő-keretben tehát a munka- és pihenőnapok a kereten belül szétszórhatók.

A munkavállalók védelme érdekében ugyanakkor az Mt. kimondja, hogy 6 munkanapot követően a munkavállaló számára 1 pihenőnapot be kell iktatni. (A megszakítás nélküli, többműszakos, illetve idényjellegű tevékenység keretében foglalkoztatott munkavállalóra nézve azonban ez nem érvényes.) Ezt a szabályt egészíti ki az a rendelkezés, miszerint havonta legalább 1 pihenőnapot vasárnapra kell beosztani. Ez a szabályozás a következőképpen változna:

A munkavállalót hetente 2 pihenőnap illetné meg, melyek egyenlőtlen munkaidő-beosztásban egyenlőtlenül is beoszthatók lennének. A törvény előírná, hogy egyenlőtlen munkaidő-beosztásban 6 nap munkavégzést követően 1 pihenőnap beosztása kötelező lenne. Megszakítás nélküli, többműszakos, illetve idényjellegű tevékenység keretében foglalkoztatott munkavállaló számára azonban havonta legalább 1 pihenőnapot kell beosztani – és havonta legalább 1 pihenőnapnak vasárnapra kell esnie.

A „változás” mindössze a gyakorlati bizonytalanságok eloszlását célozza azáltal, hogy „előírja, hogy havonta legalább 1 pihenőnapot a munkaadónak biztosítania kell, és havonta 1 pihenőnapot vasárnapra kell beosztania.

dr. Kéri Ádám, munkajogi szakértő

esetén pótszabadság illeti meg. A módosítás ezt a továbbiakban munkaidő-kedvezményként szabályozná (hasonlóan a régi Mt.-hez). Hozzá tartozó halála és gyermek születése esetén a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban, legfeljebb két részlet-

ben, a születést vagy a halált követő 60 napon belül kellene mentesíteni a dolgozót a munkavégzés alól. Jelenleg az előbbi nincs határidőhöz kötve, utóbbi esetén a születést követő második hónap végéig kell kiadni a pótszabadságot.

Felmondás várandós vagy lombikprogramban résztvevő munkavállalónak

Az Mt. szerint várandósságra vagy emberi reprodukciós eljárással összefüggő kezelésre a felmondási védelem alkalmazása szempontjából csak akkor hivatkozhat a munkavállaló, ha ezen tényről tájékoztatta a munkáltatót.

Azt az esetet, ha a tájékoztatásra a felmondás közlését követően kerül sor, a törvény nem szabályozza, így eltérő jogértelmezések alakultak ki. Ennek egységesítése érdekében tartalmazza a módosítás, hogy a felmondást a munkáltató a munkavállalói tájékoztatás közlésétől számított 15 napon belül írásban visszavonhatja. A visszavonásra jelen esetben is lehetőség van, de szükséges hozzá a munkavállaló hozzájárulása. A módosítási javaslat elfogadása esetén a visszavonás joga a munkáltatót egyoldalúan megilletné. Ebben az esetben pedig jogkövetkezményként alkalmazni kellene az Mt. 83. paragrafuszának (2)–(4) bekezdéseinek rendelkezéseit (munkaviszonyban töltött idő, elmaradt munkabér megtérítése).

Jogellenes munkaviszony-megszüntetés jogkövetkezményei

A régi Mt. alapján, ha a munkáltató jogellenesen szüntette meg a munkavállaló munkaviszonyát, pernyertesség esetén jogosult volt 2–12 havi átlagkeresetének megfelelő átalány kártérítésre, valamint az ítélet jogerőre emelkedése napjáig (ami több év is lehet) elmaradt munkabérre. Az új Mt. ezt lényegesen csökkentette és 12 havi távolléti díjban vagy a munkáltató felmondása esetén irányadó felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összegben maximálta.

A javaslat most ezen annyit módosítana, hogy jogellenesség esetén a munkavállaló követelhetné a felmondási időre járó távolléti díjának a kétszeresét. Ez azonban még mindig csak kivételes esetben lesz kellő visszatartó erő a munkáltatók számára. Így például akkor, ha a felek 4–6 havi felmondási időben állapodtak meg vagy ha a kollektív szerződés lényegesen eltér az Mt. szerinti felmondási idő mértékétől – ám ezek nem tipikus és gyakran előforduló esetek.

Pihenőidő

A jogalkalmazás megkönnyítése érdekében a törvényalkotók pontosítanák az egyes fogalmakat (munkaidő, munkanap, hét, általános munkarend, munkaidő-keretben teljesítendő munkaidő). Emellett a javaslat azt is rögzíti, hogy készenlétet követően nem kell pihenőidőt biztosítani a munkavállaló részére, ha nem került sor munkavégzésre.

A javaslat a korábbi naptári hetet 168 órá-

ban számolja, mely rugalmasabbá teszi a szabályozást. A napi pihenőidő szabályozása a munkaidő-irányelvnek való megfeleltetés érdekében módosulna. A javaslat szerint a két egymást követően beosztott napi pihenőidők együttes tartama legalább 22 óra lenne.

E körben több rendelkezés – habár a gyakorlat segítése a cél – nem teljesen egyértelmű és az indoklás sem nyújt segítséget.

Éjszakai munka

A törvényt módosítás lehetővé tenné, hogy – a munkavállalók hozzájárulása esetén – a nőket, illetve a gyermekét egyedül nevelő munkavállalókat a gyermek 3 éves korának betöltése előtt is lehessen éjszakai munkára alkalmazni. A javaslat indoklása szerint ez a lazítás a fizetés nélküli szabadságról visszatérő munkavállalók újbóli munkába állását szolgálja a gyakorlatban felmerült munkavállalói igényeknek megfelelően. A rendelkezés látszólag kedvező, ugyanakkor nincs garancia, hogy a munkáltatók nem élnek vissza ezzel a rendelkezéssel és kényszerítik ki az érintett munkavállalók hozzájárulását.

Kártérítés

A törvény egyértelműen meghatározná, hogy a kármegosztás alapjául szolgáló feltételekkel szemben a bizonyítás a munkáltatót terheli.

A javaslat pontosítaná a dologban bekövetkezett kár, hiány és a károkozással összefüggésben felmerült szükséges és indokolt költség megtérítésének feltételeit. A munkavállaló hozzátartozójának kára megtérítésére a Ptk. rendelkezései irányadók, ezért a párhuzamos szabályozás megszüntetése érdekében az Mt. a hozzátartozónak a károkozással összefüggésben felmerült kárának megtérítéséről kifejezetten nem rendelkezik.

A módosítás szerint a munkavállaló a munkáltató elmaradt vagyoni előnyét és a dologban bekövetkezett kárát is köteles lennie megtéríteni.

Kollektív szerződés megkötése

Jelenleg, ha a szakszervezet a kollektív szerződés megkötését követően felel meg a kollektív szerződés-kötési feltételeknek, csak a kollektív szerződés módosítását jogosult kezdeményezni, valamint tanácskozási joggal részt vehet a módosítással kapcsolatos tárgyaláson. A módosító javaslat szerint azonban az érintett szakszervezet csatlakozhatna is a kollektív szerződéshez.

Pontosítások

A javaslat a végkielégítésre való jogosultságot egy helyen kívánja rendezni, ezért a 77. paragrafus (1) bekezdésébe kerülne be, hogy

a munkavállaló azonnali hatályú felmondása esetén is jár végkielégítés. Ez tehát nem újonság, jogszerű megszüntetés esetén eddig is járt végkielégítés, csak technikailag egy paragrafussal előrébb, az azonnali hatályú felmondásnál rendezi a jogszabály.

Arra az esetre, ha a bíróság megállapítaná a munkaviszony-megszüntetés jogellenességét, a törvényben meghatározott esetekben kérhető a munkaviszony helyreállítása. Ilyen lehetőség illeti meg jelenleg a választott szakszervezeti tisztséget betöltő munkavállalót, ha a munkaviszonyának a munkáltató által felmondással történő megszüntetéséhez a munkáltató nem szerezte be a közvetlen felsőbb szakszervezeti szerv egyetértését.

A javaslat szerint ez a rész kikerülne az Mt.-ből, ugyanakkor változatlanul szerepelne a felsorolásban a munkavállalói képviselő, mely körbe a 294. paragrafus (1) bekezdésének e) pontja alapján beletartozna a választott szakszervezeti tisztséget betöltő munkavállaló is, azaz érdemi módosítás e téren sem történne.

dr. Hajdu-Dudás Mária, munkajogász

Igy változik az áfatörvény 2016-tól

Az őszi adócsomag módosítana az áfatörvényt – az időszakos elszámolásra, a csoportos adóalanyiságra és a repülőjegyszámlára vonatkozó – néhány előírásán.

Az Országgyűléshez beterjesztett adócsomag (a továbbiakban: javaslat) indoklásában is szerepel, hogy az általános forgalmi adóról szóló törvény módosítása csakis olyan változásokat takar, amelyek egyrészt a vállalkozások adminisztrációs terheit csökkentik, másrészt könnyítést jelentenek a hatályos szabályozáshoz képest. Kitérünk a korábban már elfogadott módosításokra is, amelyek viszont igen jelentős változást hoznak 2016-tól az időszakos ügyletekkel kapcsolatban.

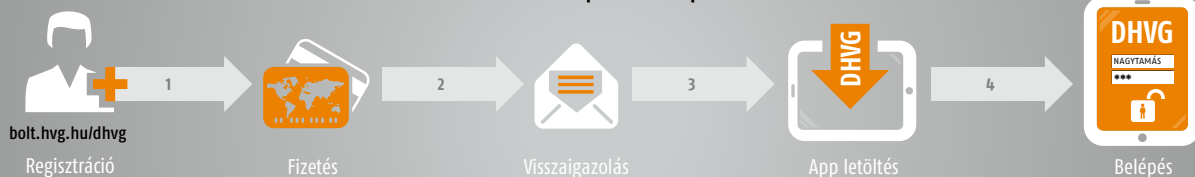
Csoportos adóalanyiság

A csoportos adóalanyiság jelenlegi formájában 2008-tól alkalmazható. A csoportos adóalanyisággal igen jelentős adminisztrációs előny érhető el és esetenként jelentős áfamegtakarítás is realizálható vállalatcsoporton belüli tranzakciókon. A csoportos adóalanyiság lényege az, hogy az áfa szempontjából egyetlen adóalanynak kell tekinteni a csoportos adóalanyiságban részt vevő vállalkozásokat. Ezen vállalkozások a csoportképviseletén keresztül egy adóbevallást adnak be, egyetlen áfaszámmal rendelke-

HVG - ELŐFIZETÉS DIGITÁLISAN IS!

Előfizetés lépésről lépésre:

bolt.hvg.hu/dhvg-elofizetes

nek és a csoporton belüli ügyletek tekintetében nem merül fel adófizetési kötelezettségük, hiszen ezen ügyletek az áfa hatályán kívüliek lesznek. Az adóhatóság honlapján lekérhető a jelenlegi csoportos adóalanyok, és láthatjuk, hogy szinte az összes bankcsoport ilyen speciális formában működik.

A csoportos adóalanyiság megalakításának feltétele, hogy a kapcsolt vállalkozásoknak nyilatkozniuk kell arról, hogy vagy csatlakoznak az áfacsoporthoz, vagy kívül maradó adóalanyként vállalják az egyetemleges felelősséget az áfatörvény 8. § (7) bekezdése alapján. A kívül maradó adóalany – mind a csoportos adóalanyiság időszakában, mind azt követően – egyetemlegesen felelős a csoportos adóalanyiságban részt vevő valamennyi taggal együtt a csoportos adóalanyiságban részt vevő tagnak.

a) a csoportos adóalanyiság időszakát megelőzően keletkezett, az (5) és (9) bekezdésben meghatározott kötelezettség teljesítéséért;

b) a csoportos adóalanyiságban részt vevő valamennyi tagnak a csoportos adóalanyiság időszakában, e törvény alapján keletkező kötelezettség teljesítéséért.

Látható, hogy az állami tulajdonú vállalkozások nem képesek megfelelni a fenti feltételeknek, hiszen azok nagy számából adódóan nem kivitelezhető az áfacsoport megalakítása, másrészt nem is várható el az egyes állami tulajdonú cégektől, hogy felelősséget vállaljanak más adóalanyok kötelezettségeiért. Ezen rendelkezés ugyanakkor jelentős versenyhátrányt jelentett az állami cégeknek, hiszen versenytársaik hatékonyabb adózási formában működhetnek. Ezen versenykorlátozó rendelkezést írja felül a mostani javaslat, azzal, hogy kimondja: „nem kell együttesen kapcsolt vállalkozásoknak tekinteni azokat az adóalanyokat, akik (amelyek) kizárólag azért minősülnek kapcsolt vállalkozásnak, mert a Magyar Állam vagy helyi önkormányzat a Polgári törvénykönyv megfelelő alkalmazásával közvetlenül vagy közvetve többségi befolyással rendelkezik bennük”.

Érdekes kérdés lehet, hogy azzal, hogy „nem kell kapcsolt vállalkozásnak tekinteni” ezen adóalanyokat, jelentheti-e azt, hogy azok egyáltalán nem is tekintendők kapcsolt vállalkozásnak, mert akkor továbbra sem érhető el a csoportos adóalanyiság az állami, vagy önkormányzati vállalkozások részére, de nyilvánvalóan a jogalkotó célja az volt, hogy ezen adóalanyok részére elérhető legyen az áfacsoport. Azaz azzal, hogy a javaslat kimondja, hogy „nem kell kapcsolt vállalkozásnak tekinteni”, azt jelenti, hogy bár nem kell, de erre lehetőség van. Ahogy az

indokolásban is megjelenik: „a javaslat lehetővé teszi, hogy az állami és önkormányzati tulajdonban lévő kapcsolt vállalkozások is létrehozassanak csoportos adóalanyiságot”.

Repülőjegyek számlája

A nemzetközi légitársaságok az áfatörvény rendelkezése alapján adómentességet élvező szolgáltatás, így (áthárított adó hiányában) szükségtelennek látszik áfás számla kibocsátásának előírása. (Megjegyezzük, hogy a pénzügyi adómentes szolgáltatások vonatkozásában is fennáll a számlakibocsátás alóli mentesség.) A javaslat mentesíti a számlakibocsátás alól a nemzetközi légi személyszállítást végző szolgáltatókat, akiknek továbbra is kötelező a számviteli törvény hatálya alá tartozó bizonylatot kiállítaniuk. Ugyanakkor a számlakibocsátási kötelezettség a nemzetközi légi személyszállítás tekintetében továbbra is fennáll, ha azt a szolgáltatás igénybevevője kéri. A javaslat indokolásához annyit érdemes hozzáfűzni, hogy az leginkább a jelenlegi gyakorlatot szentesíti, hiszen a repülőársaságok jelenleg sem állítanak ki áfatörvénynek megfelelő számlákat a repülőjegyekről.

Időszakos elszámolású ügyletek

Nem a mostani javaslat, hanem a már elfogadott módosítás tartalmaz jelentős változásokat az időszakos elszámolású ügyletek teljesítési időpontjának vonatkozásában, de a már elfogadott, 2016. január 1-jétől hatályba lépő rendelkezéshez egy igen jelentős változást kapcsol az őszi adócsomag.

Először azonban a már elfogadott szabályokat foglaljuk össze, majd ehhez kapcsolódva ismertetjük a javaslat rendelkezését:

Az új szabályok három rendelkezést tartalmaznak: főszabály szerint, ha a felek a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás során időszakonkénti elszámolásban vagy fizetésben állapodnak meg, vagy a termékértékesítés, szolgáltatásnyújtás ellenértékét meghatározott időszakra állapítják meg, akkor a teljesítés időpontja az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napja.

A főszabály alól két kivétel van:

(1) Az első kivétel szerint, ha az adott időszakra vonatkozó ellenérték megtérítésének esedékessége és a számla vagy a nyugta kibocsátása megelőzi az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napját, akkor a teljesítés időpontja a számla vagy a nyugta kibocsátásának időpontja.

(2) Abban az esetben, ha az ellenérték megtérítésének esedékessége az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napját követő időpontra esik, akkor a már elfoga-

dott szabályozás szerint a teljesítés időpontja az ellenérték megtérítésének esedékessége, de az áfafizetés legkésőbb az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napját követő harmincadik napon beáll.

Több fórumon megjelent, hogy az utolsó rendelkezés, azaz az utólagos időszakos elszámolások esetén a 30 napos határidő folyamatos önellenőrzésre kárhóztatja az adóalanyokat, hiszen sok esetben fizikailag sem valósítható meg az elszámolás 30 napon belül. Igen jelentős változás, hogy a javaslat ezt a 30 napos határidőt 60 napra módosítaná. Az adócsomag 111. §-ában ugyanis a következő szerepel: „Az egyes adótörvények és azokkal összefüggő más törvények, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2014. évi LXXIV. törvény 110. §-ának az áfatörvény 58. § (1a) bekezdés b) pontját megállapító rendelkezése a 'de legfeljebb az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napját követő harmincadik nap' szövegrész helyett a 'de legfeljebb az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak utolsó napját követő hatvanadik nap' szöveggel lép hatályba.”

Azaz abban az esetben, ha a felek utólagos elszámolásban állapodnak meg a teljesítés időpontja, azaz az áfafizetési kötelezettség az elszámolási időszak utolsó napját követő hatvanadik napon fog beállni.

dr. Kelemen László, ATA Solution Kft.

Ipa, építményadó, bevallás: módosítások a helyi adókban

A külföldön megfizetett útdíj 7,5 százaléka is levonható lesz az iparüzési adó alapjából, elektronikus ipa-bevallás a NAV-on keresztül, a nullás bevallást be sem kell adni – dióhéjban ezek a helyi adókról szóló törvény legfontosabb, javasolt változásai.

A nemzetgazdasági miniszter által benyújtott, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény és egyes adótörvények módosításáról szóló javaslat (T/6636.) szám szerint mindössze fél tucat, de a vállalkozások számára annál lényegesebb pontban változtatja meg a helyi adókról szóló törvényt (Htv.).

Az iparüzési adó alapját csökkentő új tétel

A jelenleg hatályos szabályok szerint azok a vállalkozások, amelyek külföldön kénytelenek – a magyar „cégzesebbnek” sokszor igencsak borsos – úthasználati díjat fizetni, az iparüzési adó számításakor e tételt akár ▶

el is felelhetik. Ezzel szemben a belföldön ugyanezen jogcímen elszámolt ráfordítás 7,5 százaléka csökkenti az adóalapot. A javasolt módosítás szerint jövőre életbe lépő új előírás nem tesz különbséget a belföldi és a külföldi úthasználati díj között, a ráfordításként, költségként elszámolt, külföldön megfizetett útdíj 7,5 százalékat is levonhatóvá teszi az iparűzési adóból.

Jó hír a személyszállítással foglalkozó vállalkozóknak, hogy 2016-tól ugyancsak ebben a mértékben lesz levonható az ipa-alapból az autópályák, autóutak és főutak használatáért az autóbuszok után hazánkban megfizetett úthasználati díj is.

Tekintve, hogy az iparűzési adó maximális kulcsa 2 százalék, jellemzően még az érintett körben sem a külföldi úthasználati díj részbeni levonhatóságának köszönhetően gazdagodnak majd meg a cégek. A 3,5 tonna össztömegnél nagyobb teherautókat és vontatmányaikat rendszeresen külföldön is „megmozgató” vállalkozások számára azonban érezhető adócsökkenést hozhat a módosítás.

Elektronikus ipa-bevallás, mentesség a bevallási kötelezettség alól

A törvényjavaslat véget vetne a nullás bevallások dömpingének is. Jövőre mentesülnének azok az adóalanyok az adóévi iparűzési adóbevallás benyújtásának kötelezettsége alól, amelyeket az önkormányzati adórendelet mentességi, kedvezményi szabálya alapján az adóévre adófizetési kötelezettség nem terhel.

A Fővárosi Önkormányzat – például – mentesíti az iparűzési adó fizetése alól azokat a vállalkozókat, akiknek a vállalkozási szintű iparűzési adóalapja nem haladja meg az 1 millió forintot.

Az érintetteknek ezentúl nem kell majd bevallást beadniuk – a mentességük alapján – nulla forint adóról.

Jövőre – ha a törvényjavaslatot elfogadja a parlament –, már azt a rendelkezést is hiába keressük majd a helyi adótörvényben, amely szerint két részletben kell megfizetni a kivételes helyi adót.

Természetesen nem arról van szó, hogy megszűnik ez az adóteher, hanem a jogalkotó „kigyomláta” a felesleges, kétszeres szabályozást. Ugyanis a helyi adófizetés esedékességét és gyakoriságát az Art. eleve szabályozza, nincs szükség az erre vonatkozó előírásra a helyi adókról szóló törvényben is.

„Csúcstechnika” az önkormányzatoknál...

A hatályos szabályozás alapján a kincstár a hozzá beérkezett – a helyi adó mértékére, a rendeleti kedvezmény és mentesség tartalmára vonatkozó – adatokat és az önkormány-

zati adóhatóság elérhetőségi információit települések (a fővárosban a fővárosi, illetve a kerületi önkormányzat) szerinti bontásban dolgozza fel és teszi közzé honlapján.

A törvényjavaslat igyekszik ezt ügyfélbaráttá tenni: jövőre a kincstár az adatokat a honlapján úgy teszi közzé, hogy az adózó azokat – igénye szerint – elektronikus úton letölthesse, csoportosítsa és táblázatos formába rendezze.

Tegye ezt az adózó bármilyen okból – kézenfekvően az iparűzési adója tervezése, számítása során –, azt fontos tudnia, hogy a kincstár honlapján elérhető „adatállomány” 2016-ban sem minősülhet hiteles nyilvántartásnak, azt az adózó az adóigazgatási eljárásban (így az iparűzési adóbevallás elkészítésekor) saját felelősségére használhatja fel.

Úgy tűnik, az erdők egy része is megmenekül, a papíralapú ipa-bevallások miatt legalábbis nem irtnak ki több fát.

A jogalkotó felfigyelt arra a problémára – pontosabban adminisztrációs többletterhekre –, hogy az iparűzési adóbevallásokat jellemzően papíralapon várják az önkormányzatok. Magát a formanyomtatványt sem könnyű beszerezni, ez ugyanis önkormányzatunként változó, és nem biztos, hogy letölthető az adott önkormányzat honlapjáról – legalábbis használható, „normálisan” kitölthető formában.

Ez a több telephellyel is rendelkező vállalkozásoknak nem kevés munkát jelent, de a bevallásokat feldolgozó önkormányzatok sem járnak e téren jobban. Ráadásul, ha egyes önkormányzatoknál van is lehetőség az elektronikus bevallásbenyújtásra, az ezt támogató programok távolról sem egységesek.

Az is gyakori, hogy az adott önkormányzatnál van ugyan a bevallás kitöltését támogató program, de a bevallást mégis kinyomtatott formában kell benyújtania az adózónak.

Ennek az áldatlan állapotnak vet véget az a javaslat, amely az adózók számára lehetővé teszi, hogy az adóévi bevallási kötelezettséget az állami adóhatósághoz, az általános nyomtatványkitöltő program alkalmazásával teljesítsék.

Fontos, hogy ez nem érinti a települési önkormányzati adóhatóság adóigazgatási hatáskörét, továbbá az iparűzési adóból származó bevétel változatlanul a települési önkormányzat saját bevétele, az adót az önkormányzati adóhatóság számlájára kell megfizetni.

A javaslat szerint az állami adóhatóság – sajnos jövőre még nem, majd csak 2017. január 1-jétől – „közvetítőként” lesz jelen. A hozzá beérkezett adóbevallást – tartalmi és formai vizsgálat nélkül, a befogadó nyugta kiadásával – az adóalany székhelye, telephelye(i) szerinti önkormányzati adóhatóság részére

haladéktalanul elektronikus úton megküldi. Abban az esetben, ha az elektronikus úton történő adatfogadás technikai feltételeit az önkormányzat nem biztosítja, akkor 5 munkanapon belül postai szolgáltató útján juttatja el hozzá a bevallásokat a NAV.

A technika ördögére is gondolva jó tudni, a javaslat külön rögzíti, hogy az állami adóhatósághoz határidőben benyújtott iparűzési adóbevallás az önkormányzati adóhatóságnál jogszerűen teljesítettnek tekintendő.

Az önkormányzatok informatikai rendszerének teljes egységesítését is érinti a tervezet.

Jelenleg – a fővárosi önkormányzati adóhatóság és két kerületi önkormányzati adóhatóság kivételével – az összes önkormányzati adóhatóság a kincstár által fejlesztett adófeldolgozó programot köteles használni.

2016. január 1-jéig a három „kivételezett” önkormányzati adóhatóságnak is át kell állnia a kincstár által ingyenes biztosított állami adófeldolgozó programrendszer használatára. Az érintett önkormányzati adóhatóságok esetében – azok nagyságára tekintettel – az átállás hosszabb felkészülési időt vesz igénybe. Ezért a javaslat a kincstári adó-feldolgozóprogram kötelező alkalmazását 2016. január 1-je helyett 2017. október 1-jétől határozza meg.

Jó hírek katásoknak...

Jó hír a katásoknak, hogy jövőre már kicsivel (30 nappal) több idejük lesz eldönteniük, élnek-e a Htv. által számukra előírt adómegállapítási lehetőséggel, vagy az általános szabályok szerint járnak el.

Az egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapítás választásáról a kata-alannyá válásától számított 45. napig vagy az adóév február 15-éig tehet változás-bejelentést az adóhatósághoz érintett.

Adminisztrációs egyszerűsítés érdekében – az önkormányzatoktól érkezett javaslatnak megfelelően – nem kell bevallást benyújtani a tételes iparűzési adót fizető kata-alannak, ha kata-alanyisága bármely okból megszűnik vagy szünetel.

És az építményadó?

Nem az iparűzési adóval kapcsolatos ugyan, de a vállalkozások számára is érdekes, hogy a törvényjavaslat az építményadó-kötelezettség keletkezésére vonatkozó rendelkezést is módosítaná.

A jelenleg hatályos szabályok szerint az építési hatóság nem minden esetben hoz döntést az építmény használatba vételéről, bizonyos esetekben csak tudomásul veszi a használatba vételt.

Ugyanakkor a Htv. – jelenleg – úgy fogalmaz, hogy az építményadó-kötelezettség „a ►

használatbavételi, illetőleg a fennmaradási engedély jogerőre emelkedését követő év első napján keletkezik”.

2016-tól a jogalkotó kibővíti ezt, az adókötelezettség szempontjából nagyon fontos mondatot: a „jogerőre emelkedését” kitétel helyett a „jogerőre emelkedését vagy a használatbavétel tudomásulvételét” szöveget olvashatjuk majd a jogszabályban.

Ez egyértelmű helyzetet teremt azokban az esetekben, ahol a hatóság csak „beletörődött” az építmény használatbavételébe, azaz tudomásul vette azt, de engedélyt nem adott ki az ügyben.

AJÁNLÓK:

Illeték, gépjárműadó, regisztrációs adó: ezt kell tudni a változásokról

Érdemes lehet várni a gépjárműbeszerzésekkel, mert jövőre az adócsomag alapján csökkenhetnek az illetékekre, gépjárműadóra és regisztrációs adóra vonatkozó kötelezettségek.

E módosítások között kiemelt szerepet játszik a környezetvédelmi szempontok figyelembe vétele. Végre teljesülne az a korábban szakértők által is javasolt szempont, mely szerint illetékmentessé válhatna a kizárólag elektromos meghajtású járművek mellett az egyéb környezetkímélő járművek visszerthes megszerzése is. Ezen járműkör meghatározásánál a szabályozás a gépjárműadóról szóló törvényre utal vissza. A javaslat szerint környezetkímélő – és így a gépjárműadó, illetve a cégautóadó fizetése alól „mentesülő” – gépjármű az, amely a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: KöHÉM rendelet) szerint elektromos gépkocsinak vagy nulla emissziós gépkocsinak minősül. A KöHÉM rendelet alkalmazásában elektromos gépkocsi a tisztán elektromos, a külső töltésű (plug-in) hibrid elektromos és a növelt hatótávolságú hibrid elektromos jármű. Nulla emissziós minősül az a gépkocsi, amely rendeltetésszerű használata során nem bocsát ki a rendeletben szabályozott légszennyező anyagot. A környezetkímélő gépjárművek környezetvédelmi osztálya 5E, 5P, 5N vagy 5Z. A definíció értelmében továbbra is mentesség illeti meg a kizárólag elektromos meghajtású személygépkocsit. E mentesség az uniós állami támogatási sza-

bályokkal való összhang érdekében de minimis (csekély összegű) támogatásként vehető igénybe.

A módosítás azzal kedvezményezné a logisztikai és közúti fuvarozási ágazat által használt járműpark korszerűsítését, hogy illetékmentességet biztosítana a használt járművek – vagyis a gépjárműadóról szóló törvény szerinti autóbusz, nyergesvontató és tehergépkocsi – vásárlása és visszerthes szerzése esetére.

Az egyik legjelentősebb változás jövőre, hogy az adóhatóság kategorizálná az adózókat és eltérő eljárási szabályokat alkalmazna a megbízható és a kockázatos adózókra. A minősítést az adóhatóság első ízben a 2016. első negyedévre vonatkozó adózói adatok alapján adja majd ki. A megbízható adózói státusz megjelenne az illetéktörvényben is: az ide besorolt adózó által kezdeményezett részletfizetési eljárás mentesülne az eljárási illetékfizetés alól.

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://adozona.hu/>

Rés az adócsomagban: amire hiába vártak a katás nyugdíjasok

A tb-törvényt is módosítja a múlt héten a parlament elé terjesztett adócsomag. Három ponton változik az 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.), egy nagyon is szükséges módosítás viszont kimaradt a javaslatból.

Mint ismert, a kisadózást (katát) választók nem fizetnek tb-járadékot, hanem tételes adó megfizetésével róják le a közterheket. Ezt a tényt rögzíti a kiegészítő javaslat, mely szerint a kisadózók az egészségbiztosítási és munkaerőpiaci, valamint a nyugdíjjáradék-kötelezettséget is kiváltó közteherfizetést a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényben meghatározottak szerint kell teljesíteni.

A Tbj. második, szintén kisadózásra vonatkozó kiegészítése a bejelentési kötelezettségre vonatkozik. A Tbj. szerinti biztosítottat be kell jelenteni a T1041-es nyomtatványon. Ettől eltér a kisadózók bejelentése. Esetükben a bejelentési kötelezettséget a T101 jelű adatlapon kell teljesíteni. Az eltérő bejelentési kötelezettségre tekintettel került bele a Tbj.-be, hogy a kisadózó vállalkozások tételes adójának alanya a kisadózóra vonatkozó bejelentési kötelezettségét a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényben meghatározottak szerint teljesíti.

Meg kell jegyezni, hogy továbbra sem rendezi a módosítócsomag azt a kérdést,

hogy kell-e fizetnie egészségügyi szolgáltatási járulékot a kisadózó vállalkozás mellett kiegészítő tevékenységet folytatónak.

dr. Radics Szusanna
társadalombiztosítási szakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://adozona.hu/>

Viszlát, sörálátét! Jön az szja-bevallási nyilatkozattétel

A kormány benyújtotta a parlamentnek a legújabb adócsomagot (T/6636. számú törvényjavaslat az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény és egyes adótörvények módosításáról). A módosítások közül a személyi jövedelemadó bevallásával kapcsolatos változtatási javaslatokat ismertetjük.

A törvényjavaslat szerint az szja-bevallási szabályai két szakaszban változnak. Első lépésben a 2015. évi jövedelmek bevallására még megmarad a munkáltatói adómegállapítás, az adónyilatkozat (közismerten a „sörálátét”) és az egyszerűsített bevallás, de már úgynevezett bevallási nyilatkozattétel is választható, ha annak feltételei fennállnak.

Bevallási nyilatkozatot is a munkáltatójánál tehet az a magánszemély, aki az adóévben kizárólag munkáltatótól származó jövedelmet szerzett és megfelel a szja-törvényben meghatározott feltételeknek. A bevallási nyilatkozat a jogkövetkezmények szempontjából adóbevallásnak minősül.

Surányi Imréné

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://adozona.hu/>

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Öregségi nyugdíjas, megbízásos jogviszony, 0,5 százalékos emelés

Kérheti-e a 0,5 százalékos emelést az öregségi nyugdíjban részesülő személy, ha megbízásos jogviszonyban dolgozik? Ha igen, hány évre visszamenőleg lehet a kérelmet beadni?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

A 0,5 százalékos nyugdíjnövelés az öregségi nyugdíj melletti megbízásos jogviszonyból származó nyugdíjjáradék-alapot képező kezesetek, jövedelmek után is megállapítható.

A nyugdíj növelésére irányuló kérelmet akár több évre visszamenőlegesen is lehet ▶

érvényesíteni. A nyugdíjas munkavállalók részére 2007. április 1-jétől vált kötelezővé a nyugdíj melletti keresőtevékenységből származó keresetekből történő nyugdíjjárulék fizetése. Figyelemmel arra, hogy a korabeli szabályozás meghatározta, hogy legalább 365 napi nyugdíjasként történt keresőtevékenység után állapítható meg a nyugdíjas részére a nyugdíjnövelés, annak visszamenőleg történő érvényesítésének legkorábbi időpontja 2008. április 1-je lehet.

Amennyiben a nyugdíjas 2007. április 1-jétől 2008. március 31-éig folyamatosan – 365 napi – keresőtevékenységet folytatott, ezen keresőtevékenységből származó jövedelmei után a nyugdíj növelésére irányuló kérelmét 2015. évben is érvényesítheti, a növelés összege pedig 2008. évre visszamenőleg megállapításra kerülhet.

Winkler Róbert nyugdíjszakértő

Tagnak adott támogatás

Szövetkezet tagjának szeretne 70 ezer forint vissza nem térítendő támogatást és 100 ezer forint kamatmentes kölcsönt adni, mert a tagnak anyagi problémái adódtak. A tag nem áll a szövetkezettel munkaviszonyban, csak tiszteletdíjat kap évente egyszer. Milyen adó- és járulékfizetési kötelezettség merül fel ebben az esetben?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

A tagnak adott vissza nem térítendő támogatás olyan jogviszonyban végzett tevékenységből származó jövedelemként adóköteles, mint amelyre tekintettel a tiszteletdíjat kapja.

A kamatmentes kölcsönre az szja-törvény 72. §-a szerint kell eljárni, amelynek értelmében kamatkedvezményből származó jövedelemnek minősül a kifizető magánszeméllyel szemben fennálló követelésére a jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt összegével – ha a kifizető bizonyítja, hogy a szokásos piaci kamat ennél alacsonyabb, akkor a szokásos piaci kamattal – kiszámított kamatnak az a része, amely meghaladja az e követelés révén a kifizetőt megillető kamatot. A kamatkedvezmény összegét a kifizető (jelen esetben a szövetkezet) követelése révén a magánszemélyt terhelő kötelezettség mindenkor fennálló összegére vetítve kell kiszámítani. A kamatkedvezményből származó jövedelem adóalapja a kamatkedvezmény összegének

1,19-szorosa (2016. január 1-jétől 1,18-szorosa), az adó 16 százaléka (eho nincs). Az adót a szövetkezetnek adóévenként, az adóév utolsó napjára – ha a követelés (vagy annak egy része) az adóévben megszűnik, akkor a megszűnés napjára – kell megállapítania, megfizetni, illetve bevallania a 08-as nyomtatványon. Mindez elkerülhető, ha a tag a kölcsön fennálló összege után az 5 százalékponttal növelt mindenkor jegybanki alapkamatot a szövetkezetnek megfizeti.

Surányi Imréné adószakértő

Színháztámogatás

Egy társaság színháznak szeretne támogatást nyújtani. A tao-törvény 24/A § 3) bekezdés alapján. Mi az eljárás? Mit lehet tenni?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Az eljárás függ attól, hogy az Önök cégének van-e adóelőlegfizetési kötelezettsége, illetve ha van, azt havonta, vagy negyedévente köteles fizetni. Ha havonta fizetnek adóelőleget, akkor október 31-éig tehetnek rendelkező nyilatkozatot a november 20-án esedékes, illetve november 30-áig (de ezt is megtehetik október 31-éig) a december 20-án esedékes adóelőlegre. Ha pedig a cégnek lesz feltöltési kötelezettsége, akkor annak bevallásával egyidejűleg tehetnek nyilatkozatot a feltöltés terhére. A nyilatkozatban az adóelőleg, illetve a feltöltés 50 százalékaról rendelkezhetnek, feltéve, hogy ezek együtt nem haladják meg a várható adó 80 százalékát.

Ha a cég negyedéves adóelőlegfizető, akkor a december 20-án esedékes adóelőlegre november 30-áig nyilatkozhat és – ha lesz feltöltési kötelezettsége – akkor annak bevallásával egyidejűleg nyilatkozhat a feltöltésre. Ezekben is a kötelezettség 50 százalékáig lehet nyilatkozni, feltéve, hogy ezek együtt nem haladják meg a várható adó 80 százalékát.

Ha nincs adóelőleg és/vagy feltöltési kötelezettsége a cégnek vagy nyilatkozási szándéka a még ki nem merített, a fizetendő adó 80 százalékáig terjedő összegről, akkor azt a 2015. adóévi társasági adóbevallás benyújtására nyitva álló határidő utolsó napjáig (naptári évvel azonos adóév esetén 2016. május 31-éig) a társasági adóbevallásában tehetik meg.

Nyilatkozni az adóelőlegre a 15RENDNY nyomtatványon (csak elektronikus benyújtással), a feltöltésre és a fizetendő adóra a vonatkozó bevallásban lehet.

A nyilatkozatban – a nyilatkozó adatai mellett, többek között – meg kell jelölni a kedvezményezettet (névvel, adószámmal), a felajánlott összeget, az igazolás keltét és azonosítóját. (Az igazolást – ha lehet – csatolni kell a nyilatkozathoz, vagy külön be kell küldeni az adóhatósághoz).

A rendelkező nyilatkozat akkor érvényes, ha

- a nyilatkozónak a rendelkező nyilatkozat megtételének időpontjában nincs 100 ezer forintot meghaladó összegű, az állami adóhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása,

- az igazolást a rendelkező nyilatkozat benyújtásával egyidejűleg, feltöltésre vagy a fizetendő adóra vonatkozó nyilatkozat esetében legkésőbb az adóelőleg-kiegészítési kötelezettség teljesítésének időpontjáig vagy a társasági adóbevallás benyújtásáig megküldik az állami adóhatóság részére.

Fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy a NAV akkor utalja át a kedvezményezettnek a felajánlott összeget, ha

- a felajánlónak és a kedvezményezettnek az átutaláskor az állami adóhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható, nettó módon számított adótartozása nem haladja meg a 100 ezer forintot,

- a nyilatkozó a vonatkozó társasági adóbevallását határidőben benyújtotta, és

- a társasági adóelőleg-kiegészítési kötelezettségről szóló bevallásában, illetve társasági adóbevallásában fizetendő adóelőlegként, adóként megjelölt összeget megfizette.

Az igazolást – amelyet el kell juttatni az adóhatósághoz – az előadó-művészeti szervezetek működésével összefüggő közgazgatási hatósági és szolgáltatási feladatokat ellátó szervtől (NKA Igazgatósága Előadó-művészeti Iroda 1388 Budapest, Pf. 82) a nyilatkozónak és a kedvezményezettnek együtt kell kérnie. A kérelemhez formanyomtatványt rendszeresített az Előadó-Művészeti Iroda, amely elérhető a www.eloadomuveszeiroda.hu honlapon. A kérelem díjmentes, mértéke 2015. június 28-ától 15 ezer forint.

Pölöskei Pálné adószakértő

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető